

مقاله اصیل

عوامل موثر بر حرفه ای گری از دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی؛ یک مطالعه تحلیل محتوا

فرزانه زارعی^{۱*} و روناک شاهوی^۲

^۱مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.
^۲گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران.

* نویسنده مسول: فرزانه زارعی؛ گروه فوریت‌های پزشکی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران. پست الکترونیک: siafar4149@gmail.com.

دریافت: مرداد ۱۴۰۰؛ پذیرش: آبان ۱۴۰۰

چکیده

مقدمه: لزوم ارائه خدمات تخصصی و حرفه ای در شرایط اورژانسی و اضطراری در سطح جامعه و خارج از بیمارستانها، اهمیت حرفه ای گری را در فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی چندین برابر می کند. این مقاله سعی دارد تا به بررسی عوامل موثر بر حرفه گری از دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی، بپردازد. **روش کار:** این مطالعه یک تحقیق کیفی از نوع تحلیل محتوا است. جامعه مورد پژوهش دانشجویان فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی دانشگاه علوم پزشکی کردستان می باشند. شرکت کنندگان بصورت هدفمند از بین دانشجویانی که کارآموزی در عرصه می گذراندند، انتخاب شدند (۱۰ نفر) و برای جمع آوری داده ها از مصاحبه نیمه ساختارمند تا رسیدن به اشباع داده ها استفاده شد. مصاحبه ها پیاده سازی شد و متون حاصله به دقت و بارها بررسی و سپس با استفاده از روش اشتراوس و کوربین کدگذاری و طبقه بندی شدند. **یافته ها:** از تحلیل داده ها ۴ طبقه اصلی (عوامل مرتبط با آموزش، عوامل فردی، عوامل مرتبط با ماهیت حرفه و عوامل اجتماعی) و ۱۷ طبقه فرعی (عوامل مرتبط با اساتید، عوامل مرتبط با دانشجویان، فضا و امکانات آموزشی، برنامه ریزی آموزشی، نحوی پذیرش دانشجو، تخصص، علاقه، تجربه، اخلاق، توانمندی فردی، تعهد، شرایط کاری، حمایت مسئولین، آگاهی به حقوق و قوانین، فرهنگ و عرف حاکم بر جامعه و تبلیغات در مدارس) استخراج گردید. **نتیجه گیری:** از دیدگاه شرکت کنندگان در این تحقیق حرفه ای گری متأثر از عوامل مرتبط با آموزش، عوامل فردی، عوامل مرتبط با ماهیت حرفه و عوامل اجتماعی می باشد. از آن جایی که هدف نهایی حرف مختلف پزشکی ارتقاء سلامت آحاد جامعه است نتایج این مطالعه می تواند مورد استفاده مسئولین برنامه ریزی های آموزشی و همچنین سیاست گذاران در بخش اشتغال فارغ التحصیلان رشته فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی قرار گیرد.

کلمات کلیدی: حرفه ای گری، تحلیل محتوای کیفی، فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی

۱. مقدمه

سیستم فوریت های پزشکی (اورژانس پیش بیمارستانی) در همه کشورهای جهان از اصلی ترین ارکان ارائه خدمات درمانی محسوب می شود و مهمترین هدف این سیستم، ارائه خدمات در کوتاه ترین زمان ممکن و منطبق بر استانداردهای علمی روز دنیا و همچنین کاهش مرگ و میر بیماران، لحاظ کردن اصول اخلاقی و قانونی و جلب رضایت بیماران می باشد(۶). خدمات پیش بیمارستانی باتوجه به اینکه در شرایط اضطراری در سطح جامعه انجام می شود، بسیار صعب و تنش زاست و انجام وظیفه را با عوامل استرس زا همراه می کند(۷-۱۰). که البته می تواند روی رفتار حرفه ای تاثیرگذار باشد(۱۱).

تکنسین فوریت‌های پزشکی باید بتواند با برقراری ارتباطی خوب و مؤثر با مردم اقدام به ارائه خدمات نماید. فردی که آداب اخلاقی را رعایت میکند خواسته های خود را به نفع دیگران تعدیل میکند و با تقویت و پرورش ابعاد معنوی همواره در راه خدمت به هموعان اقدام مینماید. رعایت شئون اخلاقی در محیط کار و نزد مراجعین یکی از مهمترین اصول هر حرفه و شغل است. تکنسین فوریت‌های پزشکی به جهت ارائه خدمات پیش بیمارستانی به بیماران و مصدومین، میبایست بیش از هر کس مراعات اخلاق حرفه ای خود را نموده و شأن و جایگاه ویژه آن را در میان مردم حفظ نماید(۵)تحقیقی در زمینه عوامل حرفه ای گری در فوریت‌های

حرفه ای گری یعنی نهادینه کردن مجموعه ای از دیدگاه ها و رفتارها در دانشجویان علوم پزشکی که باعث شود فرد همیشه منافع بیمار را مافوق منافع شخصی بداند (۱). Professional و profession به معنای اعلان عمومی و تعهد دادن به جامعه است(۱-۳). داشتن اصول حرفه ای گری هم برتری می بخشد و هم الزامات و مسئولیت هایی را به همراه می آورد(۱).

برین استاین و همکارانش در دانشگاه واشنگتن (۲۰۰۹) طی مطالعه ای کیفی به این نتیجه رسیدند که تربیت و تجربیات قبل از دانشگاه روی حرفه ای بودن دانشجویان پزشکی تاثیر می گذارد. اما مدرسین با روشهای ایفای نقش و بحث در گروه های کوچک و سخنرانی می توانند رفتارهای حرفه ای گری را آموزش داده و مورد بحث و تجزیه و تحلیل قرار دهند(۴). مهمترین متغیر در موفقیت هر سازمانی، اخلاق حرفه ای است. اخلاق حرفه ای، تاثیر چشمگیری بر روی فعالیتها و نتایج آن سازمان دارد، رضایت مشتریان را افزایش میدهد، ارتباطات را بهبود میبخشد و درجه ریسک را کاهش میدهد. مسؤولیت پذیری حرفه ای در فوریت‌های پزشکی، تبعیت افراد از شرح وظایف و مسؤولیت‌های محوله در حرفه در چهار چوب مقررات و قوانین و پایبندی به اساسنامه سازمان است. (۵).

پزشکی یافت نشد. این مقاله سعی دارد تا به بررسی عوامل موثر بر حرفه گری از دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی پیش بیمارستانی، بپردازد.

۲. روش کار

این مطالعه کیفی با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان فوریت‌های پزشکی در مورد عوامل موثر بر حرفه ای گری می باشد. محیط پژوهش مراکز آموزشی درمانی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی کردستان بود که دانشجویان در آن کارآموزی در عرصه را می گذرانند. نمونه گیری بصورت هدفمند و از بین دانشجویان ترم آخر فوریت های پزشکی دعوت به عمل آمد. دانشجویانی که اظهار علاقه و تمایل نمودند، انتخاب شدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل؛ دانشجویان فوریت‌های پزشکی که در حال گذراندن کارآموزی در عرصه بودند معیار خروج از مطالعه نیز شامل؛ عدم تمایل دانشجویان به هر دلیلی برای ادامه مصاحبه و یا استفاده از اطلاعات ارائه شده توسط وی بود. قبل از شروع مصاحبه در مورد هدف مطالعه توضیح داده شد و با توافق شرکت کنندگان زمان و مکان مصاحبه تعیین گردید. ملاک اتمام نمونه گیری هم اشباع کامل داده ها بود، تا جایی که در روند مصاحبه ها داده جدیدی ایجاد نگردد. ۱۰ مورد مصاحبه انجام شد. زمان مصاحبه ها بین ۳۰ الی ۹۰ دقیقه متغییر بود. قبل از مصاحبه در مورد شرکت در این مطالعه و استفاده از داده هایی که در اختیار محققین قرار می دادند و ثبت و ضبط گفتگوها، از دانشجویان رضایت گرفته شد. مصاحبه ها بصورت نیمه ساختارمند در اتاق کاملاً آرام و بدون هیچگونه عوامل مداخله ای مانند ورود و خروج افراد یا زنگ تلفن صورت گرفت. شروع مصاحبه با سوالات کلی مبتنی بر هدف پژوهش (عوامل موثر بر حرفه ای گری) شروع و سپس با توجه به روند مصاحبه و براساس پاسخ ها و تحلیل همزمان داده ها، سوالات جزئی تر پرسیده شد. چند سوال کلیدی هم در تمام مصاحبه مطرح گردید. سوالات شامل: تعریف حرفه ای گری چیست؟ وقتی می گوئیم فرد حرفه ای چه چیزی به ذهنتان متبادر می شود؟ چه چیزی باعث بروز یک رفتار حرفه ای می شود؟ برای تحلیل داده ها از روش تحلیل محتوای کیفی استفاده شد (۱۲)، این رویکرد برای مطالعاتی استفاده می شود که هدف آن توصیف یک پدیده است. در مرحله اول مصاحبه ها توسط محقق چندین مرتبه گوش داده شد و سپس تایپ و پیاده گردید. بعد از چندین بار خواندن متون واحدهای معنایی استخراج گردید سپس واحدها از نظر تشابه و تفاوت مفهومی با یکدیگر مقایسه شدند. کدهای مشابه در یک خوشه قرار گرفتند و در نهایت خوشه های مشابه یک طبقه را تشکیل دادند. با مقایسه طبقات با یکدیگر و تامل دقیق و عمیق روی آنها محتوای نهفته درون داده ها به عنوان درون مایه مطالعه عیان گردید (۱۴، ۱۵). به منظور افزایش اعتبار یافته ها علاوه بر تخصیص زمان کافی برای جمع آوری داده ها، سعی شد با استفاده از تنوع در شرکت کنندگان اعتبار یافته افزایش یابد. بنابراین هم از دانشجویان ترم آخر (در عرصه) کارشناسی ناپیوسته که سوابق کاری داشتند و هم دانشجویان ترم آخر (در عرصه) کاردانی که سوابق کاری نداشتند، استفاده شد. متون مصاحبه و مراحل تحلیل مورد بازنگری همکاران قرار گرفت. تمام مراحل تحقیق نیز با جزئیات و ثبت دقیق نقل قول های شرکت کنندگان در فایل ورد و صوتی آماده گردید تا سایر محققان قادر به پیگیری داده ها باشند و آنها را مورد ارزیابی و قضاوت قرار دهند. بعد از اتمام مصاحبه متن نوشته شده دوباره

مورد بازبینی شرکت کننده قرار گرفت و تأییدیه شرکت کننده دریافت گردید. از نظر ملاحظات اخلاقی نیز در ابتدای مصاحبه به تمامی شرکت کنندگان از سوی محقق این اطمینان خاطر داده شد که مصاحبه ها محرمانه خواهد بود و هیچگونه نام و نشانی در تحلیل و انتشار داده ها و یافته ها استفاده نخواهد شد و هر لحظه در هر زمان از تحقیق در صورت تمایل، شرکت کننده می تواند از مطالعه خارج شود و درخواست حذف مصاحبه را بنماید.

این مطالعه حاصل طرح تحقیقاتی مصوب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کردستان با کد اخلاق (IR.MUK.REC.1397.062) می باشد.

۳. یافته ها

مشارکت کنندگان در بیان عوامل موثر بر حرفه ای گری در قالب ۲۱۱ واحد معنایی به ابعاد مختلفی پرداختند. درون مایه های استخراج شده (طبقه های اصلی) عبارتند از: عوامل مرتبط با آموزش، عوامل فردی، عوامل مرتبط با ماهیت حرفه و عوامل اجتماعی که در جدول شماره ۱ بیان شد. همچنین برای تبیین هریک از مضامین نمونه هایی از نقل قول های مستقیم شرکت کنندگان در قالب ۴ جدول (جدول ۲ تا ۵) آورده شد.

۱.۳. طبقه اصلی اول: عوامل مرتبط با آموزش

مشارکت کنندگان در پاسخ به این سوال که حرفه ای کارکردن تکنسین فوریت های پزشکی پیش بیمارستانی به چه عواملی بستگی دارد، به تبیین و تشریح مواردی پرداختند که در حوزه آموزش و عوامل مرتبط با آن بود. در تحلیل واحدهای معنایی در این زمینه ۵ طبقه فرعی (عوامل مرتبط با استادان، عوامل مرتبط با دانشجویان، فضا و امکانات آموزشی، برنامه ریزی آموزشی و پذیرش دانشجو) و ۹ زیر طبقه (احترام به رشته تحصیلی دانشجو، نقش مشورتی استاد، آموزش حرفه ای گری، نقش الگویی استاد، دلسردی، تخصیص نامناسب امکانات، فرایند یادگیری - یاددهی، تدوین اهداف آموزشی و فرایند ارزشیابی) نمایان گردید.

طبقه فرعی اول: عوامل مرتبط با استادان

دانشجویان یکی از عوامل موثر در حرفه ای گری رفتار و آموزش استادان و نقش الگویی و مشورتی آنها می دانستند. در این زمینه اذعان داشتند که برای رشته تحصیلی خود احترام و توجهی احساس نمی کنند. شرکت کننده شماره ۲ می گفت: "همکلاسی های ما در انشگاه مورد توجه قرار نمی گیرند. رشته ما رشته خوبی در دانشگاه نیست. برای رشته های دیگر بیشتر احترام قائل می شن". شرکت کننده شماره ۳ در مورد نقش الگویی استادان می گفت: "کسی که حالا شاید می اد اون واحد رو تدریس می کنه واقعا باید حرفه ای باشه و رشته اش با رشته ما یکی باشه و تو زمینه خودش واقعا حرفه ای باشه". شرکت کننده شماره ۸ نیز بیان نمود که: "دانشگاه علوم پزشکی زد تو ذوق من ولی در مقابلش استاد خیلی کمکم کردن که آماده تر بشم". آموزش حرفه ای گری نیز مفهوم دیگری بود که در تحلیل مصاحبه نمایان گردید. شرکت کننده شماره ۵ بیان نمود: "در دانشگاه آموزش می بینیم و کار یاد می گیریم اما حرفه ای نمی شیم. آموزششون ضعیف بود" و یا "بالاخره کیفیت درسها یا واحدهای درسی کیفیت اون کلاسها اون استادی که اون درس رو ارائه می ده مهمه"

شرکت کننده شماره ۱۰).

طبقه فرعی دوم: عوامل مرتبط با دانشجویان

مفهوم دیگری که در تحلیل واحدهای معنایی نمودار گردید نحوی پذیرش دانشجو در رشته فوریت های پزشکی بود. "هر کسی آخرین دست آویزش فوریت های پزشکی که این بزرگترین مشکل (دانشجوی شماره ۸)، "افرادی که وارد این رشته می شن از همون اول ارزیابی درست واقعا تو دانشگاه انجام بشه" (دانشجوی شماره ۹).

۲.۳. طبقه اصلی دوم: عوامل فردی

تمامی مشارکت کنندگان در مورد عوامل موثر بر حرفه ای گری به عوامل فردی نیز تاکید داشتند. این طبقه نیز خود شامل شش طبقه فرعی (تخصص، علاقه، تجربه، اخلاق، توانمندی فردی و تعهد) و چهارده زیر طبقه (استعداد، تحصیلات، تلاش و پشتکار، تمرین و ممارست، تمایل فردی، دلسری، ارتباط، پوشش، کنترل خشم، آمادگی جسمانی، مهارت، شخصیت، توجه و دقت و مسئولیت پذیری) می باشد.

طبقه فرعی اول: تخصص

تمامی شرکت کنندگان تخصص (استعداد و تحصیلات) را یکی از عوامل موثر در حرفه ای گری می دانستند. گاهی داشتن استعداد حرفه ای بودن آنقدر خودنمایی می کرد که دانشجوی شماره ۳ بیان نمود "باید استعداد و علاقه فرد تو اون زمینه و البته خیلی فاکتورهای دیگه وارد اون تخصص بشه" و یا شرکت کننده شماره ۸ " برای حرفه ای بودن باید استعدادشو داشت ذاتیه و پتانسیل اون کارو داشت". در پاره ای موارد نیز تحصیلات بیشتر تاکید می شد. دانشجوی شماره ۷ "صدر صد تحصیلات روی حرفه ای گری تاثیر می ذاره یکی از رکن های حرفه ای گری همین بار علمی است".

طبقه فرعی دوم: علاقه

مفهوم علاقه (با زیرطبقه های پشتکار و تمرین و تمایل فردی و دلسردی) مورد توجه شرکت کنندگان بود و از نظر آنها فاکتور مهم در حرفه ای کار کردن در فوریت های پزشکی محسوب می شد. شرکت کننده شماره ۲ می گوید: "علاقش باعث شده که اونقدر پیگیر این موضوع باشه، بیشتر یادگیره، بیشتر ازش بفهمه بیشتر تمرین کنه و انجامش بده و علاقه می آره که اون شغلو پیگیری کنه و ادامه بده تا به یه سطحی برسه که بگه من حرفه ای شدم". در مورد تمایل فرد نیز شرکت کننده شماره ۸ می گوید: "خود فرد مهمه تا من نخوام کسی نمی تونه به من بگه . من الان تا نخوام یه درسی رو یاد بگیرم اون سالها چقدر هم تلاش بکنه موفق نمی شه".

طبقه فرعی سوم: تجربه

مفهوم تجربه نیز در بیانات شرکت کنندگان متبلور گردید. دانشجویان اعتقاد داشتند که حرفه ای گری با تجربه بدست می آید. دانشجوی شماره ۶ گفت: "باید تو روند کارش حرفه ای بودن رو خودش تجربه کنه" و یا شرکت کننده شماره ۳ بیان نمود: "زمان می بره که آدم حرفه ای بشه. وقتی کار عملی انجام نداده باشه در طول تحصیلش وقتی تو بالین مریض کار نکرده باشه خودبخود وقتی درسش تموم می شه صرفا یک آدمیه که فقط اطلاعات داره و اون اطلاعاتم با تجربه زمین تا آسمون فرق می کنه".

طبقه فرعی چهارم: اخلاق

مفهوم اخلاق ۳ زیر طبقه را پوشش داد: ارتباط، پوشش و کنترل استرس. دانشجوی شماره ۴ می گوید: "اولین چیزی که باید تو حرفه ای گری ما در نظر بگیریم بحث ارتباط با مردمه. خودمون آرامش داشته باشیم. تو حرفه ای گری البته باید جنبه های دیگرش رو هم در نظر بگیریم . مثلا یکی

برخی مفاهیم مطرح شده بیانگر مواردی بود که به خود فراگیر ارتباط داشت. دلسردی و تمایل فردی زیر طبقه های این قسمت محسوب شدند. شرکت کننده شماره ۱۰ بیان نمود "گاهها عدم اون انگیزه و علاقه ممکنه لطمه بزنه به اخلاق مداری و تعهدش". شرکت کننده شماره ۲ نیز گفت: "هنوز رشته ما شناخته نشده. امکانات ما خیلی کمه اینا باعث دلسردی می شه". شرکت کننده شماره ۹ بیان نمود: "خود فرد باید خواهان باشه" و یا شرکت کننده شماره ۸ تشریح کرد: "خود فرد مهمه تا من نخوام کسی نمی تونه به من بگه . من الان تا نخوام یه درسی رو یاد بگیرم اون سالها چقدر هم تلاش بکنه موفق نمی شه".

طبقه فرعی سوم: عوامل مرتبط با فضا و امکانات آموزشی

مفهوم دیگری که در زیرشاخه تم اصلی آموزش متبلور گردید فضا و امکانات آموزشی بود در این طبقه فرعی دانشجویان به تخصیص نامناسب امکانات و تجهیزات اشاره نمودند. شرکت کننده شماره ۲ بیان نمود: "واسه وقت پراتیک باید یه هفته بیاییم و بریم تا مثلا یه ساعت وقت بدن ولی مثلا دانشجویهای دیگه مثل رشته پرستاری اصلا اینطوری نیست هروقت دانشجو خودش بخواد تنهایی می تونه بره سالن پراتیک هرچی که می خواد تمرین کنه" و یا شرکت کننده شماره ۱۰ گفت: "امکانات دانشگاهی که در اختیار دانشجویست همه میتونن موثر باشن، شرایط کلی و کیفیت تحصیل و کیفیت دانشگاه ها". استفاده بهینه از فضاهای آموزشی نیز موردی بود که شرکت کننده شماره ۹ به آن اشاره نمود "محیط هم باید تو آموزش موثر باشه مثلا بجای آکو، علائم اون بیمارها علائم اون اختلال قلبی بیشتر نشون داده بشه تا کارهایی که خیلی نیاز نیست".

طبقه فرعی چهارم: عوامل مرتبط با برنامه ریزی آموزشی

در تبیین عوامل تاثیر گذار بر حرفه ای گری و تحلیل مفاهیم مطرح شده در مصاحبه ها، فرایندهای یاددهی -یادگیری و تدوین اهداف آموزشی و فرایند ارزشیابی متبلور گردید. شرکت کننده شماره ۱ بیان نمود: "تو دانشگاه که معمولا یادگرفتم تا اون جایی که بتونیم حرفه ای کار کنیم". شرکت کننده شماره ۵ نیز بیان نمود "هرچی فرد تلاش کنه به آموزش دانشگاه نمی رسه. . . . دانشگاه می تونه تاثیرگذار باشه" بنابراین تاکید داشتند بر اهمیت یادگیری در حوزه دانشگاه. در تدوین اهداف آموزشی در زمینه حرفه ای گری دانشجویان اذعان داشتند "یکسری از کارا هستش مسئولیت های اضافی یا چیزایی که حتما باید بلد باشیم ولی به ما نمی گن یعنی اینکه برای ما کمتر می ذارن و اینا خیلی مهمه" (شرکت کننده شماره ۸). و یا " بعضی کارآموزها رو می بیند که بخش نه تو حوزه کاری شما هست و نه تو اون بخش به تخصص شما نیاز دارن" (دانشجوی شماره ۳). "واحدی بنام واحد حرفه ای گری نداشتیم" (شرکت کننده شماره ۴). در این مورد نیز دانشجویان به مواردی اشاره نمودند که لازم است در اهداف آموزشی با در نظر داشتن بعد حرفه ای گری تجدید نظر شود. در مورد مفهوم ارزشیابی نیز به چند بیان دانشجویان اشاره می شود: "واقعا زوم کنن روی کلمه حرفه ای گری . چون دانشجو یا هرکسی که کاری رو انجام می ده باید حرفه ای باشه. می تونن مثلاً یه واحد براشون بزارن. در پایان دوره آموزشی ما بیان چندتا آزمون واسمون بزارن که ببینن ما واقعا تو کارمون حرفه ای هستیم یا نه" (دانشجوی شماره ۵).

طبقه فرعی پنجم: عوامل مرتبط با پذیرش دانشجو

طرز برخورد. یکی پوششه یکی ظاهر فرده.”

طبقه فرعی پنجم: توانمندی فردی

توانمندی فردی با ۳ زیر طبقه (آمادگی جسمانی، مهارت و شخصیت و آمادگی روحی و روانی) مورد توجه و تاکید شرکت کنندگان بود. دانشجوی شماره ۹ گفت: ” هر رشته ای به چیزایی نیاز داره که ما باید اونو تو خودمون بیورونیم منظورم همین کار خودمون ما افراد قد بلند رو انتخاب می کنیم اما صرفا همه افراد قد بلند همشون زور زیادی ندارن واسه حمل بیمار شاید کم بیان. باید فرد در ورزشهایی شرکت کنه و ورزشهایی رو انجام بده که بتون اونو آماده کنه واسه حمل بیمار” و دانشجوی شماره ۴ نیز تاکید داشت: ” در فوریت پزشکی توان جسمانی هم مهم است.”

طبقه فرعی ششم: تعهد

تعهد با ۲ زیر طبقه دقت و مسئولیت پذیری، از عوامل تاثیرگذار بر حرفه ای گری بود که شرکت کنندگان به آن اشاره داشتند. شرکت کننده شماره ۲ بیان می کند: ” بعضی ها میتوانند اما نمیخواهند بیخیال بودن نسبت به درس، بیخیال بودن به کار. دوستم میگفت وقتی به پایگاه میروم، فقط نگاه میکنم. من خودم اینطوری نیستم سوال میکنم و کارها را مرحله به مرحله مرور میکنم. میخواهم اگر کاری لازم باشد بگویند من انجام دهم. اما بقیه بچه ها در پایگاهها میخوان.”

۳.۳. طبقه اصلی سوم: عوامل مرتبط با ماهیت حرفه

دانشجویان در تشریح عوامل تاثیرگذار بر حرفه ای کار کردن، ماهیت کار و حرفه را مطرح نمودند. مفاهیم متبلور در تحلیل گفته های آنها شرایط کاری و حمایت مسئولین بود. شرایط کاری شامل ۵ زیرطبقه: محیط خارج از مراکز درمانی، مددجویان عصبانی، محدودیت منابع، حقوق و مزایا، عدم شفافیت در شرح وظایف و تاثیرات روحی و روانی حوادث است. دانشجوی شماره ۷ بیان نمود: ” توشغل فوریتهای زیاد درگیری با همراهای مریض و درواقع همراهای عصبانی مریض داریم و لازمه آدم آروم باهاشون برخورد کنه” و یا دانشجوی شماره ۱: ” منو کتک زدن. اون ور مریض چی؟ اون ور مریض آسیب می بینه. اون فردی که سعی می کنه حرفه ای باشه از نظر روحی و روانی مشکل پیدا می کنه خوب شاید بعضی تصمیم ها یا بعضی جاها خطا پیش بیاد”. دانشجوی شماره ۹ بیان نمود: ” اونقدر اعضای قطع شده و بدن سوخته و بوی خون و بنزین و دوستم می گفت واقعا اعصابم تا یک ماه داغون بود واقعا هر کسی نمی تونه خودشو جمع کنه از این صحنه. شاید ایشون خیلی قوی بودن تونستن توی یه ماه فراموش کنن”. حمایت مسئولین نیز شامل ۶ زیر طبقه است: امکانات و تجهیزات، آموزش های ضمن خدمت، حقوق و مزایا، شرح وظایف شفاف، شرایط استخدام و بازرسی و نظارت. شرکت کننده شماره ۸ بیان نمود: ” تجهیزات و امکانات هم هستش وقتی که من الان کاری بدونم ولی امکاناتشو ندارم نمی تونم انجام بدم”. تداوم آموزش های ضمن خدمت هم مورد توجه و عامل موثری در حرفه ای گری بیان شد. ” هرماه یا هرسال یا هر ۶ ماه یکبار بیان و دوباره ازشون امتحان گرفته بشه و اطلاعاتشون آپ دیت بشه. تقویت بیشتر واحد آمادگی جسمانی و دفاع شخصی ” (دانشجوی شماره ۸). حقوق و مزایای متناسب و شرح وظایف شفاف نیز تاثیر گذار است. دانشجوی شماره ۳ گفت: ” برمی گرده به خود سیستم که وقتی اون سختی کارو قبلا اعمال می کردن ولی الان اونو برداشتن و حمایت نمی شه این رشته. اینا خود بخود سرد می کنه آدمو

از کاری که می خواد برای مریض انجام بده”. شرایط استخدام و نظارت حین استخدام از طرف مسئولین از جمله مواردی بود که شرکت کنندگان به آن پرداختند ” اونایی که برای شغلشون زحمت کشیدن و باحمت و با تلاش خیلی زیاد و رقابت خیلی شدید تونستن این حرفه و این شغل رو بدست بیان اینا خیلی حرفه ای تر کار کردن نسبت به اونایی که یا بدون آزمون استخدامی یا بدون رقیب راحت استخدام شدن. ” (شرکت کننده شماره ۶).

۴.۳. طبقه اصلی چهارم: عوامل اجتماعی

مفهوم اصلی دیگری که دانشجویان به آن پرداختند جامعه بود که خود دارای ۳ طبقه فرعی گردید: آگاهی به حقوق و قوانین، فرهنگ و عرف حاکم بر جامعه و تبلیغات در مدارس. شرکت کننده شماره ۶: ” کسایی هم که توی شهرهای بزرگتر کار کردن قطعاً حرفه ای تر کار می کنن مجبورن که حرفه ای تر کار کنن چون هم مراجعین بیشتر دارن و هم مراجعین آگاه تر هستن”. دانشجوی شماره ۹: ” جامعه یا عرف اجتماع گاهی اجازه نمی ده کار تو کامل و درست انجام بدی مثلاً تو تروماها، فرد باید کاملاً بررسی بشه و یه سری بیمارا اصلاً اجازه نمی دن خانواده مریض حتی اگه توضیح هم بدی اجازه نمی دن”. در مورد عدم آگاهی داوطلب هنگام انتخاب رشته فوریتهای پزشکی هم مطالبی مطرح گردید: ” یه تبلیغاتی راجع بهش بشه برای دانش آموزای کنکوری از هممون جا شروع بشه ” (دانشجوی شماره ۹).

۴. بحث

در این مطالعه شرکت کنندگان عوامل موثر بر حرفه ای گری را در چند زمینه مطرح نمودند که توسط سایر پژوهش ها تأیید شدند. از جمله عوامل مرتبط با آموزش مانند نقش الگویی اساتید و پذیرش حرفه توسط آنها و همچنین فضا و تجهیزات مناسب آموزشی و نحوی پذیرش دانشجوی فوریت های پزشکی - عوامل فردی مانند علاقه، تجربه، پشتکار، توانمندی جسمی و روانی و تعهد - عوامل مرتبط با ماهیت حرفه مانند شرایط کاری (حقوق و مزایا) و حمایت مسئولین - عوامل اجتماعی مانند آگاهی افراد جامعه از حقوق خود و فرهنگ و قوانین حاکم بر جامعه.

۱.۴. عوامل مرتبط با آموزش

اولین موضوع مورد توجه دانشجویان که از نظر آنها بسیار تاثیر گذار بر حرفه ای گری بود، حیثه آموزش (استادان، دانشجویان، برنامه ریزی ها، فضا و تجهیزات، نحوی پذیرش دانشجویان) است. در مطالعات متعددی نیز به تاثیر شگرف آموزش بر حرفه ای گری اشاره شده است (۱۶-۱۸). حرفه ای بودن نیازمند تدریس رسمی است (۱۹) و هویت حرفه ای در طول دوران تحصیل حاصل می شود (۲۰). نظام آموزش عالی براساس رسالتی که دارد موجب شکل گیری مجموعه ای از ارزشها، شایستگی ها و در نهایت ارائه مطلوب تعهدات شخصی و حرفه ای در زندگی شخصی و حرفه ای دانشجویان می گردد (۲۱). در برنامه های توانمندسازی اساتید نحوی آموزش حرفه ای گری باید گنجانده شود (۲۲).

شرکت کنندگان همچنین به نقش الگویی اساتید در ارتقاء و تثبیت حرفه ای گری در دانشجویان پرداختند. الگو محوری موثرترین و صحیح ترین روش برای انتقال تجربیات و نگرش حرفه ای به دانشجویان است و اساتید

باید بیشتر با حرفه ای گری و اهمیت الگو گیری فراگیران آشنا شوند (۲۰، ۲۱، ۲۳-۲۵). شناخت و احترام به رشته تحصیلی و حرفه دانشجو در آتی، توسط استادان، بسیار مورد توجه دانشجویان بود. درک منزلت اجتماعی و توجه و احترام به حرفه از مواردی است که اساتید باید مدنظر قرار دهند (۲۶-۲۸). محیط آموزش عالی باید زمینه ساز بستری باشد تا دانشجویان با باور به ارزشمند بودن حرفه آینده خود، در تلاش برای کسب شایستگی های لازم باشند (۲۹، ۳۰).

از موارد تاثیرگذار بر حرفه ای گری، خود فراگیران هستند که در این پژوهش شرکت کنندگان به مواردی همچون تمایل فردی و دلسردی اشاره کردند. در مقالات متعددی از تاثیرگذاری عوامل شخصی در یادگیری حرفه ای گری صحبت شده است (۳۱، ۳۲) همچنین انگیزه و افسردگی و استرس را از عوامل موثر بر حرفه ای گری بر شمرده اند (۱۳). هر چه فرد روان رنجور تر باشد سطح پائین تری از حرفه ای شدن را دارا می باشد (۳۳).

برنامه ریزی های آموزشی از جمله مواردی بود که در طبقه اصلی آموزش مورد توجه دانشجویان قرار داشت. برنامه درسی از جمله شفاف سازی انتظارات استاد بر اساس سرفصل دروس و ارزشیابی نظام مند و فضای فیزیکی و تجهیزات مناسب از عوامل موثر بر کیفیت آموزش هستند (۳۴). واحد حرفه ای گری برای دانشجویان فوریت پزشکی تعریف نشده است. دانشجویان حرفه ای گری را بطور ضمنی و از طریق کورکولوم پنهان می آموزند (۳۵). روشهای فعلی آموزش اخلاق حرفه ای پرستاری نارسا است و ناشی از عدم آموزش کافی تئوری و عملی در طول دوره تحصیلی و عدم کفایت برنامه های آموزشی می باشد (۳۶). حرفه ای بودن باید جزئی از کل برنامه درسی پزشکی باشد (۱۷، ۲۱). فضا و تجهیزات آموزشی و برنامه ریزی های آموزشی نیز عوامل موثر دیگری هستند که در مطالعات متعدد به آن پرداخته شده است (۳۷). فضا و امکانات آموزشی شرایط ارائه آموزش موثرتر و کار حرفه ای را فراهم می نماید (۱۷).

نحوی پذیرش دانشجو و ورود به رشته فوریت های پزشکی نیز می تواند عامل موثری بر حرفه ای کارکردن فراگیران در آینده باشد. در پذیرش دانشجو توجه به ویژگیهای شخصیتی به دلیل تاثیرگذاری بر حرفه مندی فرد بسیار ضروری است (۳۴). بهتر است در زمان استخدام نیز ویژگیهای شخصیتی در نظر گرفته شود (۳۴). سیاستهای آموزشی مدارس در زمینه افزایش احساس پاسخگویی و مسئولیت اجتماعی، باید متمرکز بر اخلاق حرفه ای باشد و معیارهای بالای فرهنگ خدمتگذاری را ارتقاء دهد (۳۸). نظرات مشارکت کنندگان در این مطالعه که در راستای یافته های پژوهش های قبلی نیز می باشد، تأییدی بر ضرورت بازنگری برنامه های آموزشی در جهت اصلاح و ارتقاء کیفیت آموزش در زمینه حرفه ای گری است تا فارغ التحصیلانی حرفه ای پا به عرصه حرفه فوریت پزشکی پیش بیمارستانی بگذارند.

۲.۴. عوامل فردی

مقالات متعددی به تاثیر عوامل فردی در بروز رفتار حرفه ای تاکید داشته اند (۱۳، ۱۷، ۳۳-۳۵). در این مطالعه نیز شرکت کنندگان به مواردی همچون تخصص، علاقه، تجربه، پشتکار، اخلاق، توانمندی فردی (جسمی و روانی) و تعهد اشاره داشتند. رفتار روزمره حرفه ای ها تجسم عینی تخصص، اخلاق و تعهد و در حقیقت حرفه ای گرایی آنهاست (۳۹). ویژگی حرفه مندی هم تخصص است و هم امانت داری

۳.۴. عوامل مرتبط با ماهیت حرفه

از جمله موضوعات مورد توجه شرکت کنندگان به عنوان عوامل موثر بر حرفه ای گری، ماهیت حرفه بود. در تحلیل این طبقه اصلی دو طبقه فرعی با عناوین شرایط کاری و حمایت مسئولین نمودار شد. مطالعاتی نیز این موارد را تأیید نموده اند. حسینی و همکارانش در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که رشته تحصیلی عامل موثری بر حرفه ای گری است (۱۷). یکی از مفاهیمی که در این طبقه قرار گرفت حقوق و مزایا تکسین فوریت های پزشکی است. معنای اخلاق حرفه ای با عبور از مفهوم معیشتی آن به عرصه ظهور می رسد. زمانی که افراد در فعالیت و کسب و کار حرفه ای خود از سطح گذران زندگی مادی فراتر می آیند دست کم سه سطح دیگر برای آنها معنا می یابد: احساس کارایی و اثربخشی و تولید کیفیت، احساس خدمت به مردم و مفید واقع شدن، احساس رهاسازی از طریق باز توزیع فرصت ها و نقد قدرت (۴۵).

اسلامی و همکارانش در مطالعه خود نتیجه گیری کردند که فرسودگی شغلی (خستگی عاطفی، شخصیت زدایی و فقدان موفقیت فردی) در بیش از ۲۰ درصد پرسنل فوریت های پزشکی مشاهده می شود. که می تواند نقش حیاتی و مهمی در خدمات پرسنل فوریت های پزشکی داشته باشد (۴۶).

۴.۴. عوامل اجتماعی

از دیدگاه شرکت کنندگان در این مطالعه، آگاهی افراد جامعه به حقوق خود و قوانین جاری، می تواند روی حرفه ای کار کردن پرسنل فوریت های پزشکی موثر باشد. مقالات متعددی بیان نموده اند که در ایران اکثر بیماران از حقوق خود آگاهی ندارند (۴۷-۴۹). هر چه آگاهی بیماران در سطح بالاتری باشد میزان رعایت منشور حقوق بیمار نیز ارتقاء می یابد (۴۸، ۵۰، ۵۱).

یکی از موضوعات مورد توجه در زمینه عوامل تاثیر گذار بر حرفه ای گری از دید شرکت کنندگان فرهنگ و عرف حاکم بر جامعه بود. تنوع فرهنگی در جامعه مستلزم توجه خدمات بهداشتی و درمانی به فراهم نمودن خدمات مناسب فرهنگی و زبانی است (۵۲). تنوع قومی، فرهنگی و آداب و رسوم

۳- به لحاظ اینکه تیم فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی خط مقدم وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی در اورژانس ها و موقعیت های بحرانی است، ارزشیابی و رتبه بندی پرسنل فوریتهای پزشکی از نظر حرفه ای گری انجام و ارتقاء سالیانه براساس آن انجام شود.

۷. تشکر و قدردانی

این مطالعه حاصل طرح تحقیقاتی مصوب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کردستان می باشد و بدین وسیله از آن معاونت محترم و دانشجویان عزیز شرکت کننده در این تحقیق تشکر و قدردانی می گردد.

۸. سهم نویسندگان

نویسندگان معیارهای نویسندگی بر اساس پیشنهادات کمیته بین المللی ناشران مجلات پزشکی را دارا بودند.

۹. تضاد منافع

نویسندگان بیان می دارند که هیچگونه تعارض منافی نداشته اند.

۱۰. منابع مالی

منابع مالی این پژوهش توسط دانشگاه علوم پزشکی کردستان تأمین گردیده و تمام حقوق مادی و معنوی آن برای این دانشگاه محفوظ می باشد.

مراجع

1. Sethuraman K, editor Professionalism in medicine. Regional Health Forum; 2006.
2. Thistlethwaite J, Spencer J. Professionalism in medicine: Radcliffe Publishing. UK; 2008.
3. Project MP. Medical professionalism in the new millennium: a physicians' charter. The Lancet. 2002;359(9305):520-2.
4. Baernstein A, Oelschlager A-MEA, Chang TA, Wenrich MD. Learning professionalism: perspectives of preclinical medical students. Academic Medicine. 2009;84(5):574-81.
5. Shahrakivahed A rF, zakhiredari N. Ethics and professional regulations in medical emergencies tehran: Jameenegar; 2018.
6. Rabari AS, Shamseddini MT, Anari SMS, Heidari F. Assessing Educational Needs of Emergency Medical Technicians. Iran J Emerg Med. 2017;4(3):111-17.
7. Kowalski KM, Vaught C. The safety and health of emergency workers. Journal of Contingencies and Crisis Management. 2001;9(3):138-43.
8. Moradchelle A, Noyani A, Yekesadat SM,

مختلف می تواند به عنوان عاملی تأثیر گذار، در تسهیل یا مانع در مسیر ارتباط بن اساتید و دانشجویان یا پزشک و مارج عمل کند(۵۳).

برای حرفه ای کار کردن در فوریتهای پزشکی لازم است از سطح دبیرستان ها آموزش و آشنایی با این رشته دانشگاهی شروع شود. در صورتی که معیارهای شروع به تحصیل در رشته های گروه پزشکی نادرست باشد، ادامه حرفه و موفقیت در درمان بیماران قطعاً تحت تأثیر قرار خواهد گرفت(۵۴). افراد با انتخاب رشته تحصیلی آماده ورود به حرفه می شوند. رقابت جهت ورود به دانشگاه و تحصیلات عالی باعث شده است که افراد از طبقات گوناگون جامعه و با انگیزه های مختلف و گاه بدون شناخت کافی و آگاهی و علاقه نسبت به رشته انتخابی وارد رشته های مختلف شوند. این امر باعث صرف هزینه و اتلاف وقت این افراد شده و نتیجه لازم را به بار نمی آورد(۵۲). رشته های مختلف علوم پزشکی ارتباط تنگاتنگی با سلامت و ایمنی مردم جامعه دارند و لازم است تا دانشجویان این رشته ها با علاقه رشته تحصیلی خود را انتخاب کرده باشند. عدم آگاهی این دانشجویان از نقش های حرفه ای علاقه آنها به رشته تحصیلی موجب عدم تطابق بن نازها و انتظارات افراد و شغل آینده آنها می شود و عواقب سوء آن نظام آموزشی و سلامت را متاثر خواهد کرد. در حالی که شناخت رشته ها و علاقه به رشته تحصیلی حس مسؤولیت پذیری را به همراه خواهد داشت و این نیز به نوبه خود، باعث افزایش کارایی افراد در ارائه خدمات سلامت می گردد(۵۳). با توجه به تأثیر علاقه به رشته تحصیلی بر انگیزه و عملکرد تحصیلی دانشجویان و نیز بر عملکرد آنها در بالین، لازم است تا مسؤولان برنامه هایی برای بهبود بازار کار و جایگاه مادی و معنوی رشته های مختلف علوم پزشکی انجام دهند(۵۴).

۵.۴. محدودیت های مطالعه

این مطالعه بصورت کیفی در دانشگاه علوم پزشکی کردستان و دانشجویان ترم آخر که کارآموزی در عرصه را می گذراندند انجام شد و ممکن است شرایط فرهنگی و اجتماعی و آموزشی متفاوتی با سایر دانشگاه ها داشته باشد بنابراین قابلیت تعمیم ندارد لذا امید است این پژوهش کیفی زمینه ساز اجرای پژوهش های وسیع تر باشد.

۵. نتیجه گیری

از دیدگاه شرکت کنندگان در این مطالعه حرفه ای گری متاثر از عوامل مرتبط با آموزش، عوامل فردی، عوامل مرتبط با ماهیت حرفه و عوامل اجتماعی می باشد. از آن جایی که هدف نهایی حرفه مختلف پزشکی ارتقاء سلامت آحاد جامعه است نتایج این مطالعه می تواند مورد استفاده مسؤولین برنامه ریزی های آموزشی در دانشگاه های علوم پزشکی و سیاست گذاران در بخش اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاه های علوم پزشکی بخصوص رشته فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی قرار گیرد.

۶. پیشنهادات

- ۱- واحد حرفه ای گری به عنوان یک واحد مجزا در کوریکولوم دانشجویان گروه علوم پزشکی گنجانده شود.
- ۲- دانشجویان گروه علوم پزشکی در هر ترم از نظر حرفه ای گری ارزشیابی شوند و در کنار معدل نهایی پایان ترم خود نمره حرفه ای گری دریافت نمایند.

- Hidden Curriculum in Medical Education. Professionalism and Hidden Curriculum in Medical Education: Medical Education Research Center, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan; 2012.
19. Altirkawi K. Teaching professionalism in medicine: what, why and how? *Sudanese journal of paediatrics*. 2014;14(1):31.
  20. Masoomi R. What is medical professionalism and how should we teach it? *The Journal of Medical Education and Development*. 2018;13(3):176-93.
  21. Birden H, Glass N, Wilson I, Harrison M, Usherwood T, Nass D. Teaching professionalism in medical education: a Best Evidence Medical Education (BEME) systematic review. *BEME Guide No. 25. Medical teacher*. 2013;35(7):e1252-e66.
  22. Duquette LM. Effects of nursing education on the formation of professional values: University of Toronto; 2004.
  23. Mirmoghtadaie Z, Ahmadi S, Hosseini M. Exploring the process of professionalism in clinical education. *Research in Medical Education*. 2013;5(2):46-54.
  24. Sharifjaafari M, Ravanipour M, Motamed N, Pouladi S, Ahmadloo J. Students' view of the hidden curriculum in the transmission characteristic of professionalism in Bushehr University of Medical Science: A qualitative study. *The Journal of Medical Education and Development*. 2016;11(1):76-90.
  25. Yamani N, Liaghatdar MJ, Changiz T, Adibi P. How do medical students learn professionalism during clinical education? a qualitative study of faculty members' and interns' experiences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2010;9(4):382-95.
  26. Ahmadi HH KM, Saodeh Mmoalefe haye akhlagh herfei dar daneshgoh ha. National Congress of Higher Education of Iran Tehran; tehran. iran2016.
  27. Rose RC, Kumar N, Pak OG. The effect of organizational learning on organizational commitment, job satisfaction and work performance. *Journal of Applied Business Research (JABR)*. 2009;25(6).
  28. Salajegheh A, Safari S. Relationship between Seidabadi A, Azizeddin S, Amiri Largani H, et al. A Survey on the Status of Job burnout among pre-hospital emergency personnel in Shahroud. *Iranian Journal of Emergency medicine*. 2019;6(1):e11.
  9. Naude J, Rothmann S. The validation of the Maslach Burnout Inventory-Human Services Survey for emergency medical technicians in Gauteng. *SA Journal of Industrial Psychology*. 2004;30(3):21-8.
  10. Dadashzadeh A, Rahmani A, Hasankhani H, Elmi S. Work related burden of stress among emergency medical service personnel. *Iran J Emerg Med*. 2018;5:2.
  11. Moshtagh Eshgh Z, Aghaeinejad AA, Peyman A, Amirkhani A, Chehregosha M. Relationship between occupational stress and mental health in male personnel of medical emergency in Golestan Province. *Journal of Research Development in Nursing & Midwifery*. 2015;12(1):29-38.
  12. Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse education today*. 2004;24(2):105-12.
  13. West CP, Shanafelt TD. The influence of personal and environmental factors on professionalism in medical education. *BMC medical education*. 2007;7(1):1-9.
  14. Blackall GF, Melnick SA, Shoop GH, George J, Lerner SM, Wilson PK, et al. Professionalism in medical education: the development and validation of a survey instrument to assess attitudes toward professionalism. *Medical teacher*. 2007;29(2-3):e58-e62.
  15. Hungler BP, Beck C, Polit D. *Essentials of nursing research: methods, appraisal, and utilization*: Lippincott-Raven; 1997.
  16. Alhani F. Educational challenges in ethical decision making in nursing. *Iranian Journal of Medical ethics and history of medicine*. 2008;1(4):21-30.
  17. EGHBALI F, SEYEDPOUR S, PAZOUKI A, HOSSEINI BF. PROFESSIONALISM IN RESIDENTS OF IRAN UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES HOSPITALS AND ITS ASSOCIATED FACTORS. 2017.
  18. Yamani N CT, Adibi P. Professionalism and

- zational commitment and work-family conflict in view of doctors and nurses. *The International Journal of Human Resource Management*. 2012;23(18):3890-905.
40. Niazazari K, Enayati T, Behnamfar R, Kahroodi Z. Relationship between professional ethics and job commitment. *Iran Journal of Nursing*. 2014;27(87):34-42.
41. Sparrowe RT, Liden RC, Wayne SJ, Kraimer ML. Social networks and the performance of individuals and groups. *Academy of management journal*. 2001;44(2):316-25.
42. Eslami AliAbadi H, Asadi F. Burnout among emergency medical services (EMS) staff. *Quarterly Journal of Nursing Management*. 2017;5(3):62-70.
43. Gharamlaki F. Professional Ethics in Alawi Management. *Thoughts Magazine*. 2002:5.
44. Ghaljeh M, Khanjani N, Latifi M, Dastoorpoor M. Awareness from patient right patent and its observance from patients' viewpoint. *Journal of North Khorasan University of Medical Sciences*. 2016;7(3):657-68.
45. Aghighi A, Tofighi S, Amerieon A, Tavassoli M, SADEGHI A, Shokri M, et al. EVALUATION OF PATIENTS' KNOWLEDGE OF THEIR RIGHTS AT MILITARY HOSPITAL. 2014.
46. Sharifi A, Jalali R, Shahbazi N. Evaluation of awareness on the patient bill of rights and observing rate on the patient's perspective in Imam Reza Hospital in Kermanshah in 2012. *Iranian Journal of Medical Law*. 2012;6(23):125-35.
47. BASIRI MK, BASIRI MM, Moslem A, AJAM ZH, Jamal F. HEALTH PROVIDERS AND PATIENTS' AWARENESS ON PATIENT BILL OF RIGHTS AND ITS OBSERVING RATE IN AN EDUCATIONAL HOSPITAL IN GONABAD. 2011.
48. Heidari M, Anoosheh M, Armaki TA, Mohammadi E. Communication strategies for nurses facing culturally diverse patients. *Payesh (Health Monitor)*. 2012;11(5):719-24.
49. Mosadegh-Rad A, Asna-Ashari P. Physicians' and patients awareness of patients' rights and its observation in Shahid Beheshti Hospital, Isfahan, Iran. *Journal of Education in Medical sciences*. 2004;11:45-53.
- professional ethics and function of professors. 2015.
29. Heidari E, Marzooghi R, KESHAVARZI F. Investigating the Relationship between Student Values and Professional Commitment: Intermediation of Academic Competence of Students Shiraz University. 2019.
30. Jue J, Ha JH. The professional identity, career commitment and subjective well-being of art therapy students. *The Arts in Psychotherapy*. 2018;57:27-33.
31. Alipour F, Shahvari Z, Asghari F, Samadi S, Amini H. Personal factors affecting medical professionalism: a qualitative study in Iran. *Journal of Medical Ethics and History of Medicine*. 2020;13.
32. Kwakman K. Factors affecting teachers' participation in professional learning activities. *Teaching and teacher education*. 2003;19(2):149-70.
33. Allahyari Bayatiani F, Fayazi S, Jahani S, Saki Malehi A. The relationship between the personality characteristics and the professional values among nurses affiliated to Ahwaz University of Medical Sciences in 2014. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*. 2015;14(5):367-78.
34. Padash L, Sanagoo A, Jouybari L, Mobasher EI. The perspectives of the faculty members, medical interns and residents of obstetrics and gynecology ward about influencing factors of professional ethics development in practice. *The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility*. 2017;20(5):39-47.
35. Shakour M, Yamani N, Yousefi A. The factors affecting teaching and learning professionalism among medical teachers. *The health care manager*. 2018;37(2):164-74.
36. Amini M, Bakhshi F, Alizadeh M, Saadati M, Amini H. Assessment of Nursing Students' Attitude Toward Professionalism. *Iranian Journal of Nursing Research*. 2020;15(2):58-66.
37. Pattison S, Pill R. Values in professional practice: Lessons for health, social care and other professionals: Radcliffe Publishing; 2004.
38. RAJABNEJAD MR. Requirements in scientific interpretation of quran in medicine. 2012.
39. Benligiray S, Sönmez H. Analysis of organi-

50. Memarpour M, Bazrafcan L, Mosavi E, Vossoghi M. Factors influencing dental students' choice of discipline. *Iranian Journal of Medical Education*. 2013;13(4):260-9.
51. MOUSAVI BM, ZABIHI ZA, KARIMI MH. Cross-cultural competence, an unknown necessity in medical sciences education; a review article. 2014.
52. Mostafavi S, Ramezanloo P, Asgari N. PHARMACY STUDENTS'REASONS FOR CHOOSING PHARMACY AS A CAREER AND CHANGES IN THEIR MOTIVATION DURING THE COURSE. 2013.
53. Amani F, Akharbin K, Saeedi S, Fatehi Z, Ghahremani R. The knowledge and interest of anesthesia students to own field of study in Ardabil medical university. *J Caduceus*. 2010;2:37-40.
54. Adib-Hajbaghery M, Arabi Matin Abadi MJ, Ghadirzadeh Z, Moujoodi H, Mehdiansaripour M. Interest in the Field of Study and Affecting Factors: The Viewpoint of Students of Kashan University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*. 2017;17:24-34.

زیرطبقات				طبقه فرعی	طبقه اصلی
نقش الگویی اساتید	آموزش حرفه ای گری	نقش مشورتی اساتید	احترام به رشته تحصیلی دانشجوی	عوامل مرتبط با اساتید	عوامل مرتبط با آموزش
		تمایل فردی	دلسردی	عوامل مرتبط با دانشجویان	
				فضا و امکانات آموزشی	
	فرایند ارزشیابی	تدوین اهداف آموزشی	فرایند یاددهی - یادگیری	برنامه ریزی آموزشی	
				پذیرش دانشجو (اصلاح کنکور)	عوامل فردی
		تحصیلات	استعداد	تخصص	
	دلسردی	تمرین و ممارست	تمایل فردی	علاقه	
				تلاش و پشتکار	
				تجربه	
				پشتکار	
				اخلاق	
		پوشش	ارتباط	ارتباط	عوامل مرتبط با ماهیت حرفه
	کنترل خشم	آمادگی روانی	آمادگی جسمانی	توانمندی فردی	
شخصیت	مهارت	مسئولیت پذیری	توجه و دقت	تعهد	
تأثیرات روحی و روانی حوادث	حقوق و مزایا	منابع محدود (انسانی و تجهیزات)	مددجویان خشمگین و عصبانی	محیط خارج از مراکز درمانی	عوامل مرتبط با ماهیت حرفه
افراد تازه استخدام شده	شرح وظایف شفاف	حقوق و مزایا	آموزش های ضمن خدمت	امکانات و تجهیزات	
				حمایت مسئولین	عوامل اجتماعی
				آگاهی به حقوق و قوانین	
				فرهنگ و عرف حاکم بر جامعه	
				تیلیغات در مدارس	

جدول ۱. خلاصه طبقات اصلی و فرعی

کد مصاحبه	واحد معنایی	پیام اصلی	زیرطبقه	طبقه فرعی	طبقه اصلی
2	همکلاسیهای ما در دانشگاه مورد توجه قرار نمیگیرند. رشته ما رشته خوبی در دانشگاه نیست. برای رشته های دیگر بیشتر احترام قائل میشوند	عدم توجه و احترام به رشته فوریتهای پزشکی	احترام به رشته تحصیلی دانشجو	عوامل مرتبط با اساتید	عوامل مرتبط با آموزش
8	باید ارزش رشته بیشتر مطرح بشه				
2	در بعضی ها میشود با مشاوره و حرف زدن تاثیر گذاشت	برخی با مشاوره	نقش مشورتی اساتید		
8	دانشگاه علوم پزشکی زد تو ذوق من ولی درمقابلش استاد خیلی کمکم کردن که آماده تر بشم	به حرفه ای کار کردن راضی می شوند			
5	آموززشون ضعیف بود	در مورد حرفه ای			
10	بالاخره کیفیت درسها یا واحدهای درسی کیفیت اون کلاسها اون استادی که اون درس رو ارائه میده،	گری آموزشها ضعیف بوده است			
3	تو دوران تحصیلشون اون کار عملی رو انجام نمی دن حالا یا دانشجو نمی خواد یا دانشگاه نمی ذاره به نظرم	آموزشهای دانشگاهی در این زمینه تاثیر گذار نبودند	نقش الگویی اساتید		
3	کسی که حالا شاید می اد اون واحد رو تدریس می کنه واقعا باید حرفه ای باشه و رشته اش با رشته ما یکی باشه و تو زمینه خودش واقعا حرفه ای باشه				
2	همکلاسیهای ما در دانشگاه مورد توجه قرار نمیگیرند. رشته ما رشته خوبی در دانشگاه نیست. برای رشته های دیگر بیشتر احترام قائل میشوند. . . کلا دانشگاه نسبت به رشته ما بی توجهی میکنه	احساس بی توجهی	دلسردی		
8	دانشگاه ابتدا متوجه خیلی دل سردم کرد واقعا تو ذوقم خورد				
2	هنوز رشته ما شناخته نشده . . . اینجا باعث دلسردی میشود	عدم شناخت			
2	امکانات ما خیلی کم است. اینجا باعث دلسردی میشود	عدم امکانات			
10	گاهها عدم اون انگیزه و علاقه ممکنه لطمه بزنه به اخلاقی مدارای و تعهدش	عدم انگیزه			
1	سعی می کنم حرفه ای باشم		تمایل فردی		
6	بعضی ها نمی خوان حرفه ای باشن				
9	فرد باید خودش خواهان باشه				
6	اون کسانی که پس زمیتشو دارن حتما تو روند حرفه ای گریشون تاثیر مثبت و به سزایی داره ولی کسی هم که متاسفانه پس زمیتشو نداشته باشه که همون وجدان کاری باشه هزارتا آموزش داشته باشه تاثیر نمی ذاره				
2	واسه وقت پراتیک باید یه هفته بیاییم و بریم تا مثلا یه ساعت وقت بدن ولی مثلا دانشجویهای دیگه مثلا رشته پرستاری اصلا ایتطوری نیست هر وقت دانشجو خودش بخواد کنهایی می تونه بره سالن پراتیک هرچی که می خواد تمرین کنه				

جدول ۲. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

10	گاه‌ها عدم اונ انگیزه و علاقه ممکنه لطمه بزنه به اخلاقی مداری و تعهدش	عدم انگیزه		
1	سعی می‌کنم حرفه ای باشم		تمایل فردی	
6	بعضی‌ها نمی‌خوان حرفه ای باشن			
9	فرد باید خودش خواهان باشه			
6	اون کسانی که پس زمیتشو دارن حتما تو روند حرفه ای گریشون تاثیر مثبت و به سزایی داره ولی کسی هم که متاسفانه پس زمیتشو نداشته باشه که همون وجدان کاری باشه هزارتا آموزش داشته باشه تاثیر نمی‌داره			
2	واسه وقت پراتیک باید یه هفته بیاییم ویریم تا متلا یه ساعت وقت بدن ولی متلا دانشجویهای دیگه متلا رشته پرستاری اصلا ایتطوری تیست هروقت دانشجوی خودش بخواد کنهایی می‌تونه بره سالن پراتیک هرچی که می‌خواد تمرین کنه			
9	محیط هم باید تو آموزش موثر باشه متلا بجای اکو، علام اون بیماریها علام اون اختلال قلبی بیشتر نشون داده بشه تا کارهایی که خیلی نیاز نیست	استفاده بهیته از تجهیزات و فضای آموزشی موجود		
10	امکانات دانشگاهی که در اختیار دانشجویست همه میتونن موثر باشن شرایط کلی و کیفیت تحصیل و کیفیت دانشگاه‌ها			
9	دانشگاه راه رو نشون می‌ده ولی خیلی قوی نیست توی ایتکار... نمی‌شه همه رو قانع کرد ولی می‌شه راهشو درست نشون داد			
10	نقش دانشگاه برای حرفه ای شدن بی‌بدیل است			
4	مته فوریت پزشکی هم باید حرفه ای باشم. حتی اگه یارو شغلشم رفته گریه چون اگه یه سطل عقونی رو بییته و یه سرسوزنو بییته شاید همین طوری ولی اگه ایتو بیاییم و آموزش بدیم حالا نه حتما دانشگاه			
3	دانشگاه بیشتر در بعد اطلاعات و دانش کمک می‌کنه... من هنوز یه اشباع کامل اطلاعاتی در این زمینه نرسیدم	دانشگاه بیشتر در بعد دانش کمک می‌کنه	تدوین اهداف آموزشی	
3	بعضی کارآموزها رو می‌بیتید که یخش نه تو حوزه کاری شما هست و نه تو اون یخش به تخصص شما نیاز دارن	استفاده از یخش‌های تخصصی		
8	باید واحدهای درسی تربیت بدنی فقط ترم یک نباشه باید هر ترم ما تو تربیت بدنی داشته باشیم اونم بصورت جلسات بسیار زیاد و مریی داشته باشیم آموزشهای مختلف دیده باشن که بتونن کمک کنن این خیلی مهمه.	در تمام طول تحصیل آمادگی		

جدول ۲. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

		جسمانی دانشجوی حفظ شود			
8	یکسری از کارا هستش مسئولیت های اضافی یا چیزایی که حتما باید بلد باشییم ولی به ما نمی گن یعنی اینکه برای ما کمتر می ذارن و اینا خیلی مهمه	مسئولیت ها بطور کامل آموزش داده نمی شود			
9	هم کار عملی هم مسائل تئوری هست باید یاهم ارتباط پیدا کنند تا حرقه قوریت های پزشکی شکل بگیره	باید کار عملی یا مطالب تئوری ارتباط پیدا کنند			
4	واحدی ینام واحد حرقه ای گری نداشتیم	آموزش ضعیف در زمینه حرقه ای گری			
5	آموزششون ضعیف بود				
5	واقعا زوم کنن روی کلمه حرقه ای گری . چون دانشجوی یا هرکسی که کاری رو انجام می ده باید حرقه ای باشه. می تونن مثلاً به واحد یراشون یزارن . در پایان دوره آموزشی ما بیان چندتا آزمون واسمون یزارن که ببینن ما واقعا نو کارمون حرقه ای هستیم یا نه	برگزاری قینال برای ارزیابی تلاش دانشجوی در جهت حرقه ای شدن	قرائند ارزیابی		
5	امتحان قینال کمک میکند تا دانشجویان تلاش خود را در رابطه با حرقه ای گری محک یزنند				
5	دانشگاه به حرقه ای شدن ما هم کمک کند. قینال داشته باشییم و در کارآموزیها سخت یگیرن				
8	آیتم هایی نداریم بعد از فارغ التحصیلی چک یکنن و اینکه فقط اینکه مدرکشونو یگیرن می رن سرکار و تموم باید یکنن که به تعداد اشتباهات شما نمی تونین یرین به مرحله بعدی که مثلاً به آقای پزشکی می آد و حالا فقط پزشکی نه کسیکه یا 11 می اد واحدو یاس می کنه خوب 100٪ ، 9 نمره رو یلد نیست و توی این 9 نمره کلی اطلاعات هستش و باید اینا حتما یگیری یشه	کیفیت ارزیابی ها			
8	هر کسی آخرین دست آویزش قوریت های پزشکیه که این یزرگترین مشکله	(اصلاح کنکور)		پذیرش دانشجوی	
9	اقرادی که وارد رشته می شن از همون اول ارزیابی درست واقعا تو دانشگاه انجام یشه				

جدول ۲. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

کد مصاحبه	واحد معنایی	پیام اصلی	زیرطبقه	طبقه فرعی	طبقه اصلی
3	یاید یا استعداد و علاقه فرد تو اون زمینه و آلیته خیلی قاکتوره‌های دیگه وارد اون تخصص یشه		استعداد	تخصص	عوامل فردی
8	یرای حرقه ای یودن یاید استعدادشو داشت ذاتیه و یتانسیل اون کارو داشت				
9	حرقه ای گری ذاتی هست ولی یاید آموخته یشه . یعنی یه استعدادیه که یاید شکوقا یشه				
7	100% تحصیلات روی حرقه ای گری تاثیر می ذاره یکی از رکن های حرقه ای گری همین یار علمی است	حرقه ای گری یا ادامه تحصیل و اخذ مدرک یا لاتر یدست می آید	تحصیلات		
2	یقینا تحصیلات آکادمیک روی حرقه ای شدن تاثیر میگذارد				
4	در قوریت پزشکی لازمه حرقه ای یودن اینه که صددرصد تحصیلات دانشگاهی داشته باشه				
10	قطعا نیازمند تفکر و استنباط و تلاش هست اما نه لزوما تحصیلات یه معنای تحصیلات آکادمیک				
5	یرای حرقه ای یودن یاید درس خونند				
3	یاید خودت جوایای کار یاشی				
3	رشته ای که انتخاب کرده یا توجه یه علائقش باشه و اسش تلاش می کنه زحمت می کشه		تلاش و پشتکار		
10	شاید خیلی ها اصلا یا علاقه یه این رشته نیومده باشن ... علاقه هم یه شغل و هم یه علم				
6	ولی فرد هم خودش یاید علاقه داشته باشه و پیگیری کنه مثلا من خودم در رابطه یا همین کار اومدم ادامه تحصیل دادم				
2	تمرین کنه و انجامش یده و علاقه می آره که اون شغلو پیگیری کنه و ادامه یده تا یه یه سطحی برسه که یگه من حرقه ای شد		تمرین و ممارست		
4	واقعا یاید حرقه ای یاشی و آگه نمی دونی حتما یاید یری تمرین کنی ... تمرین می خواد این نیستش که فقط یا خونندن کسب یشه.				

جدول ۳. طبقه اصلی عوامل فردی

5	کار زیاد، نترسیدن از کار، امتحان کردن زیاد... بستگی دارد به خود فرد که چقدر تلاش کنه چقدر زحمت بکشه چقدر کارکنه از کار ندزده. جیم نشه.				
6	بعضی ها نمی خوان حرفه ای باشن				
8	کسایی که حرفه ای هستن بهشون نگاه می کنم و سعی می کنم اون چیزایی که اونا دارن رو برم خودم بخونم و مطالعه بکنم و بصورت بهتر و کاملتر یاد بگیرم ... سعی دارم بیشتر کار بکنم چون انسان تا کار نکته هر چقدر هم علم داشته باشه نمی تونه استفاده بکنه ... خود فرد مهمه تا من نخوام کسی نمی تونه به من بگه . من الان تا نخوام به درسی رو یاد بگیرم اون سالها چقدر هم تلاش بکنه موفق نمی شه		تعامل فردی		
9	فرد باید خودش خواهان باشه				
2	اون توجهی که به ما می شه در حد توجهی نیست که به دانشجوی پرستاری می شه شاید این باعث شده که بچه ها دلسرد شن از حرفه خودشون	احساس بی توجهی		دلسردی	
2	هنوز رشته ما شناخته نشده ، اینجا باعث دلسردی میشود	عدم شناخت			
2	امکانات ما خیلی کم است. اینجا باعث دلسردی میشود	عدم امکانات			
10	گاهی عدم اون انگیزه و علاقه ممکنه لطمه بزنه به اخلاقی مداری و تعهدش	عدم انگیزه			
6	باید تو روند کارش حرفه ای بودن رو خودش تجربه کنه	حرفه ای گری یا تجربه بدست می آید			تجربه
7	یکی از بدهای حرفه ای گری شاید تجربه باشه . فرد هرچه بیشتر تجربه کنه حرفه ای تر می شه				
8	سعی دارم بیشتر کار بکنم چون انسان تا کار نکته هر چقدر هم علم داشته باشه نمی تونه استفاده بکنه				
4	اولین چیزی که باید تو حرفه ای گری ما در نظر بگیریم بحت ارتباط یا مردهم. خودمون آرامش داشته باشیم		ارتباط		
7	نحوی ارتباط یا همراهان مریض و خود مریضه بیشتر همراه مریض				
4	بحت اخلاقه ، رفتار و حتی پوشش متناسبه		پوشش		اخلاقی
4	تو حرفه ای گری البته باید جنبه های دیگش رو هم در نظر بگیریم . مثلا یکی طرز برخورد - یکی پوششه یکی ظاهر فرده .				
7	به نظر من خونسردی خیلی مهمه تو حرفه ای گری		کنترل استرس		
7	یکی از مهمترین دلیلی که نمی تونه به فرد حرفه ای باشه عدم کنترل استرسه				

جدول ۳. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

9	هر رشته ای به چیزایی نیاز داره که ما باید اونو تو خودمون بپرورونیم منظورم همین کار خودمون ما افراد قد بلند رو انتخاب می کنیم اما صرفا همه افراد قد بلند همشون زور زیادی ندارن واسه حمل بیمار شاید کم بیارن... باید فرد در ورزشهایی شرکت کنه و ورزشهایی رو انجام بده که بتون اونو آماده کنه واسه حمل بیمار	آمادگی جسمانی	توانمندی فردی
4	در فوریت پزشکی توان جسمانی هم مهم است		
9	ما تو پیش بیمارستانی با صحنه هایی برخورد می کنیم که شاید تو بیمارستان نبینیم پس باید به افراد قوی از نظر روانی انتخاب بشن	آمادگی روانی	
1	حرفه ای گری به شرایط روحی روانی فرد هم بستگی دارد		
4	مهارت لازم رو کسب کرده باشیم و اگه چیزی رو بلد نباشیم بریم مطالعه کنیم	مهارت	
3	فقط اطلاعات نیست رفتار آدم شخصیت آدم و اینکه چه جور رفتار کنه	شخصیت	
10	بعد ویژگی های شخصی هم هست خیلی می تونه تاثیرگذار باشه		
2	بعضی ها میتوانند اما نمیخواهند بیخیال بودن نسبت به درس ، بیخیال بودن به کار ، دوستم میگفت وقتی به پایگاه میروم، فقط نگاه میکنم. من خودم اینطوری نیستم سوال میکنم و کارها را مرحله به مرحله مرور میکنم. میخواهم اگر کاری لازم باشد بگویند من انجام دهم. اما بقیه بچه ها در پایگاهها میخوابن	توجه و دقت	مسئولیت پذیری
3	یه کارگر ساده هم می تونه به اون دینی که به کارش داره ، به اون تعهدی که به کارش داره می تونه آدم حرفه ای باشه در شغل خودش	مسئولیت پذیری	
6	حرفه ای بودن اول از همه وجدان کاری می خواد		
10	انجام درسته بهترین کارهای ممکنه می تونه خیلی در کنترل صحنه در آرامش اطرافیان و در بهبود روند درمان و بالاخره حفظ جان و حیات بیمار موثر باشه		
10	مسئولیت پذیری و تعهد به اصول و دانشی که بهش آموزش می دن		

جدول ۳. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

کد مصاحبه	واحد معنایی	پیام اصلی	زیرطبقه	طبقه فرعی	طبقه اصلی
1	یخاطر بعضی شرایط شاید بعضی موقع ها نتونیم اون حالت صد در صد رو اجرا کنیم	محیط	محیط	شرایط کاری	عوامل مرتبط با ماهیت حرفه
9	شرایط کار می تونه مانع کار حرقه ای یسه	روی کار حرقه ای تاثیر دارد	خارج از مراکز درمانی		
1	منو کتک زدن . اون ور مریض چی؟ اون ور مریض آسیب می بینه . . اون قردی که سعی می کنه حرقه ای یاشه از نظر روحی و روانی مشکل پیدا می کنه خوب شاید بعضی تصمیم ها یا بعضی جاها خطا پیش بیاد	یرخاش و دعوا ضریب خطا را بالا می یرد	مددجویان خشمگین و عصبانی		
7	توشغل قوریتها زیاد درگیری یا همراهای مریض و درواقع همراهای عصبانی مریض داریم و لازمه آدم آروم یاهاشون یرخورد کنه				
9	مریض عصبانی تو یه سری موارد اجازه نمی ده ... خوب این می تونه مانع کار ما یسه				
2	امکانات ما خیلی کم است. اینها باعث دلسردی میشود	محدود و معیوب	منابع محدود (انسانی و تجهیزات)		
1	یخاطر بعضی موارد (معیوب بودن وسایل) حالا شاید نتونیم اون صد در صد کارمونو درست انجام بدیم	یودن تجهیزات			
1	حرقه ای یودن یه شرایط و امکانات یستگی دارد	و کمیود			
9	کم کاریهای همکاران می تونه مانع این یسه که بهترین کارو انجام بدیم	یرسنل روی ارائه			
9	امکانات هم می تونه مهم یاشه. تعداد پایگاه ها کم است. اگه مثلا دو نفر ترومایی یاهم ارست کنن یا شوک یخوان یاید دو نفری ماساژ بدن دارو بدن احیا یکنن شوک بدن	کار درست تاثیر دارد			
8	وقتی حقوق این رشته یالا یره باعث می شه اقراد بیشتری یه سمت این رشته بیان چون که می دونن این رشته حقوق بیشتری داره یه سمتش جذب می شن وقتیکه یخوان یرن اون موقع رقابت سخت تر می شه واز بین این اقراد می تونن اقراد بهتری رو گزینش کنن		حقوق و مزایا		
9	یکسری از ترس ها هست تو ما تکنسین ها که نمی دونیم دقیقاً چکار یاید انجام بدیم یعنی تو یکسری موارد قوانین هست ولی تو یکسری موارد قانون آنچهان مشخص نیست که چکار یاید انجام بدیم چکار انجام ندیم		شرح وظایف شفاف		
9	خیلی سیاست مشخصی نداریم				

جدول ۰۴. طبقه اصلی عوامل فردی

9	ما تو پیش بیمارستانی یا صحنه هایی یرخورد می کنیم که شاید تو بیمارستان نبینیم یس یاید یه اقراد قوی از نظر روانی انتخاب یشن	تأثیرات روحی و روانی حوادث	
9	اونقدر اعضای قطع شده و یدن سوخته و یوی خون و ینزین و دوستم می گفت واقعا اعصایم تا یک ماه داغون یود واقعا هر کسی نمی تونه خودشو جمع کنه از این صحنه . شاید ایشون خیلی قوی یودن تونستن توی یه ماه قراموش کنن		
1	یخاطر بعضی موارد (معیوب یودن وسایل و . . .) حالا شاید نتونیم اون صد در صد کارمونو درست انجام یدیم	امکانات و تجهیزات	
8	تجهیزات و امکانات هم هستش وقتی که من الان کاری یدونم ولی امکاناتشو ندارم نمی تونم انجام یدم		
9	هم خود قرد و هم محیط مهمه . قرد یاید خودش آمادگی داشته یاشه و محیط هم اون شرایط لازم رو در اختیار قرد قرار یده		
10	از یک طرف هم ساختار امکاناتی که دولت یالخره قرار می ده . . . بیشتر شدن تعداد یایگاه ها کیفیت امدادسانی رو بیشتر یکنه		
6	قطعا سیستم داره تلاش خودش و می کنه یا کارگاه های آموزشی که میذاره یا آزمون هایی که یرگزار می کنه.....	آموزش های ضمن خدمت	حمایت مسئولین
6	آموزش حرفه ای گیری یاشه .		
7	ما خودمون هم طرح یودیم ، پیام آور یودیم خطا کردیم اشتباه کردیم . یه نظر من لازمه که یه این جور اقراد ، توجه ویژه داشته یاشیم		
8	هرماه یا هرسال یا هر 6 ماه یکبار بیان و دوباره ازشون امتحان گرفته یشه و اطلاعاتشون آب دیت یشه. تقویت بیشتر واحد آمادگی جسمانی و دفاع شخصی		
8	اطلاعات قوریت های پزشکی تکنسین ها یه مقدار قدیمیه ... کسانی هستن من دیدم بعضی چیزا رو واقعا نمی دونن نه فقط تو قوریت پزشکی توی بیمارستانم هستش حتی خود پزشکا م هستن		
9	نگرش های منفی قبلی همکاراتون گاهی اوقات اجازه نمی ده شما ایده های جدیدتون رو و دانسته های جدید رو عملی یکنی		
10	یالخره اون یصورت کلی قضای انگیزشی که در محیط کار ش هست . اگر همکارم یا انگیزه و علاقه یاشه روی عملکرد من اثر می ذاره		

جدول ۴. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

3	برمی گرده به خود سیستم که وقتی اون سختی کارو قبلا اعمال می کردن ولی الان اونو برداشتن و حمایت نمی شه این رشته . ایتا خود بخود سرد می کته آدمو از کاری که می خواد برای مریض انجام بده	حقوق و مزایا	
6	باید از اهرم فشار استفاده کرد. تویبج و تذکر و کم کردن طرح و کارانه		
10	اون انتظارات و توقعاتی که افراد تکتسین ها دارن اگر ایتها هم بدرستی برآورده بشه یک عامل انگیزشی متناسبه . هم مادی و هم معنوی . حقوق و مزایای خوب و جایگاه اجتماعی . . . حالا ممکنه افرادی هم باشن که جایگاه اجتماعی خوبی هم ندارن اما حرفه ای عمل می کنن اما خوب این یک عامل مهمه		
9	ما تکتسین ها که نمی دونیم دقیقا چکار باید انجام بدیم یعنی تو یکسری موارد قوانین هست ولی تو یکسری موارد قانون آنچنان مشخص نیست که چکار باید انجام بدیم چکار انجام ندیم. خیلی سیاست مشخصی نداریم	شرح وظایف شفاف	
7	یکی از دلیل های اینکه طرف استرس داره اینه که واقعا دیوار فوریت ها کوتاهه . همیشه بهش گیر می دن		
7	سطح توقعات از فوریت ها خیلی بالاس . انتظار دارن فوریتها به مریض رو که وارد اورژانس می کته کل کارها شو انجام داده باشه .		
9	طراحی قوانین برای حمایت از کار حرفه ای بچه های فوریت پزشکی		
6	اونایی که برای شغلشون زحمت کشیدن و پازحمت و پا تلاش خیلی زیاد و رقابت خیلی شدید تونستن این حرفه و این شغل رو بدست بیارن ایتا خیلی حرفه ای تر کار کردن نسبت به اونایی که یا بدون آزمون استخدامی یا بدون رقیب راحت استخدام شدن.	شرایط استخدام	
6	کسیکه استفاده این داره حقوق خودشو می گیره پس انگیزه ای خارجی نداره خودش هم انگیزه درونی رو نداره (اون وجدانی که گفتیم) انگیزه خارجی هم نداره که ایتو متلا تشویق کنه یا تهدید کنه که حرفه ای باشه پس کسیکه استخدام شده می تونه فقط شاغل باشه حرفه ای نباشه		
8	وقتی حقوق این رشته بالا بره باعث می شه افراد بیشتری به سمت این رشته بیان چون که می دونن این رشته حقوق بیشتری داره به سمتش جذب می شن وقتیکه بخوان برون اون موقع رقابت سخت تر می شه و از بین این افراد می تونن افراد بهتری رو گزینش کنن		
6	مسئولین قطعا قطعا می دونه کدوم نیروش داره حرفه ای کار می کته و کدوم نیروشم داره کارشکستی می کته. بازرسی ها و همیتطور بازخورد ها رو باید بیشتر کنیم	بازرسی و نظارت	

جدول ۴. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

6	همه افراد هم دارن دوستانه باهم برخورد می کنن این تفاوت ها گذاشته نمی شه بین کسیکه حرفه ای کار می کنه و کسیکه داره شغل گونه به فوریت‌های پزشکی نگاه می کنه				
6	کم کاری دیده می شه آگه کسی قصد اینو داشته باشه که بخواد اینارو بازبینی کنه ، بازرسی کنه قطعاً می تونه اینجوری نیست که بگیریم نمی تونه				
6	اون کسی که باید بازخورد بگیره و به اون افراد برسونه که مثلاً حالا هر اهرم فشار که بخواد باشه آموزش باشه اصلاً رفع مشکلی باشه شاید مشکلی پیش اومده باشه				
6	در بعضی شهرهای بزرگ بازرسینی هستن از طرف خود مرکز فوریت‌های پزشکی که تو صحنه حاضرین و ناظرین و کارها و اعمالی که این شخص داره انجام می ده تو صحنه واسه مددجو و مدیریت صحنه تو پرستاری کردن و تو برخوردش با همکار و برخوردش با مددجو و خلاصه حرفه ای گریشو می بینن و بعداز ماموریت بهش می گه شما تو این زمینه کم و کاستی داری				
7	به نظر من خود سیستم درمانی می تونه تاثیرگذار باشه				
9	کم کاربهای همکاران می تونه مانع این بشه که بهترین کارو انجام بدیم				

جدول ۴. طبقه اصلی عوامل مرتبط با آموزش

کد مصابحه	واحد معنایی	پیام اصلی	طبقه فرعی	طبقه اصلی
6	همکاری که تو شهرهای بزرگتر کار کردن به نسبت خیلی حرفه ای تر کار می کنن	مراجعه بیشتر و آگاه تر	آگاهی به حقوق و قوانین	عوامل اجتماعی
6	کسانی هم که توی شهرهای بزرگتر کار کردن قطعاً حرفه ای تر کار می کنن مجبورن که حرفه ای تر کار کنن چون هم مراجعه بیشتر دارن و هم مراجعه آگاه تر هستن	در شهرهای بزرگ		
8	محیط روی حرفه ای کار کردن تاثیر داره . . . وقتی که همراه مریض فشار می آره می خواد مثلاً باهاش درگیر بشه اون محیط رو با فرهنگش این باعث می شه که تونن کارشو درست انجام بده و به باقی مریضا برسه	درک ، شناخت و فرهنگ جامعه نسبت به فوریت‌های پزشکی	فرهنگ و عرف حاکم بر جامعه	
9	جامعه یا عرف اجتماع گاهی اجازه نمی ده کار تو کامل و درست انجام بده مثلاً تو تروماها ، فرد باید کاملاً بررسی بشه و به سری بیمارا اصلاً اجازه نمی دن خانواده مریض حتی آگه توضیح هم بدی اجازه نمی دن .			
10	جامعه ما مثلاً من مثال بزیم که شناخت و درک درستی از فوریت پزشکی داشته باشه . جامعه برای این حرفه ای گری آماده نیست و شاید جامعه حرفه ای نیست			
8	هر کسی آخرین دست آویزش فوریت های پزشکیه که این بزرگترین مشکله	عدم آگاهی هنگام انتخاب رشته	تیلیفات در مدارس	
9	یه تبلیغاتی راجع بهش بشه برای دانش آموزای کنکوری از همون جا شروع بشه			

جدول ۵. طبقه اصلی عوامل فردی

Original Article

Factors Affecting Professionalism from the viewpoint of Emergency Medical Students; a Content Analysis Study

Farzaneh Zarei^{1*} and Ronak Shahoi²

¹Education and Development Center of Medical Sciences, Vice Chancellor for Educational Affairs, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.

²Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran.

*Corresponding author: Farzaneh Zarei; Education Development Center, Vice Chancellor for Education, Campus of Kurdistan University of Medical Sciences, Pasdaran Blvd., Sanandaj, Iran. Tel: 00989188715723; Email: siafar4149@gmail.com.

Received Date: September 2021; Accept Date: October 2021

Abstract

Introduction: The need for providing specialized and professional services in emergency situations in the community and outside hospitals, multiplies the importance of professionalism in pre-hospital medical emergencies. This article tries to examine the factors affecting professionalism from the perspective of pre-hospital emergency medical technician students. **Methods:** This study was a qualitative content analysis. The study population consisted of pre-hospital emergency medical students of Kurdistan University of Medical Sciences. Participants were selected from the interns (10 students) and semi-structured interviews were used to collect data until data saturation was reached. Interviews were conducted and their resulting transcriptions were carefully and repeatedly reviewed and then coded and classified using the Strauss and Corbin method. **Results:** Based on data analysis, 4 main categories (factors related to education, individual factors, factors related to the nature of the profession, and social factors) and 17 sub-categories (factors related to professors, factors related to students, educational space and facilities, educational planning, criteria for accepting students, expertise, interest, experience, ethics, personal ability, commitment, working conditions, support of officials, knowledge of rights and laws, culture and customs governing the society, and advertising in schools) were extracted. **Conclusion:** From the perspective of the participants in this study, professionalism is affected by factors related to education, individual factors, factors related to the nature of the profession and social factors. Since the ultimate goal of various medical professions is to promote the health of individuals in the community, the results of this study can be used by educational planning officials as well as policy makers in employment of pre-hospital emergency medical graduates.

Key words: Professionalism, Qualitative Research, Pre-hospital Emergency medical services